Ч. 20 (10.988). Львів, пятниця 28. січня 1927 Рік XLV

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДЕННО ПЕРЕДПОЛУДНЕМ

РЕДАКЦІЯ і АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов. Конто почт. щадн. 143.322. Адреса для телеграм: „Діло“, Львів. Гол. Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем. Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА: Місячно: в краю 4·50 зол. За границею: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зл., Німеччині 7·50 зл., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 леї, Болгарії 7·50 зл., Австрії 7·50 зл. — Зміна адреси 1 зол.

В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ

ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Конаючий сойм.

Львів, 27. січня 1927.

Передучора розпочалася нова сесія конаючого польського сойму. Ще минулого літа під свист батога сойм обмежив свої законодатні права, себ-то наложив на себе руки і сьогодні — коли ще вегетує, то тільки як живий труп.

На денному порядку соймових розправ находиться бюджетний прелімінар, що єдино дає нагоду висловитися послам взагалі, а ледви толєрованим представникам не-польських народів зокрема. Потравневий „санаційний“ уряд звів парляментарних представників до рівня „Paradepferde“, до рівня тих кляч, про які з таким захопленням говорив свою листопадову казочку марш. Пілсудський. Сотні посольських інтерпеляцій з попереднього періоду, які були важким обвинуваченням польського режіму, уряд „пересанував“ до коша. Нові інтерпеляції стали внутрішньо-соймовим голосом вопіючого в пустині. Уряд просто не звертає уваги на них найменшої уваги, ігноруючи їх у повній основі. Взагалі конституційну спроможність виконування посольського мандату, тимбільше представникам зненавиджених, бунтарських і невдячних „слєвянських меншостей“, обмежено до minimum.

В таких умовах дискусія над бюджетним прелімінарем набирає особливо важного значіння. Аналізуючи поодинокі позиції й цифри предложеного прелімінаря, посли мають нагоду — як з бюджету в цілости, так і з ресортів поодиноких міністерств—зробити відповідні висновки з політичних напрямних поодиноких міністрів і цілого кабінету. Очевидно, на тлі бюджетного прелімінаря зарисовується теж дещо виразніше фінансова ситуація польської держави. Досі всі півофіційні рептилії і численні бюлетини, а за ними і вся польська преса постійно виспівує пеани з приводу знаменитого фінансового стану польської держави, пускаючи від часу до часу відомости про щасливі позичкові пропозиції з боку всяких чужинецьких фінансових компаній, трестів і т. і. В умовах конспіративної управи польською республикою важко ствердити, наскільки ці пеани базуються на дійсности. Одначе фактом є, що економічне положення населення є фатальне, як не катастрофічне. Недостача готівки, безробіття, пониження консумції, наростаючий страйковий рух—все це є заповідю голоду і нужди, що істнують і все виразніше зазначуються, виказуючи загострюючу тенденцію — чим ближче до весни. В таких умовах сходяться „представники народу“, щоби радити над добром населення.

Увертюрою біжучої соймової сесії є болючо сензаційна справа арештування чотирьох білоруських послів і ударів, вимірених проти найсильнішої білоруської політичної організації. Перший акт цеї трагедії білоруського народу вже у вівторок відбувся на соймовій сцені. Всі польські партії зєдинились біля уряду, стаючи одним фронтом проти „славянських меншостей“ і гуртка послів здецидованої лівиці (незалежна партія хлопська і комуністи).

Здавалося, що з огляду на насильство, довершене на конституції, вся посольська палата одним фронтом виступить проти самоволі уряду. Так щонайменше реагуваввби кожний парлямент у світі, — тільки не польський, — і то тимбільше, що 21 арт. конституції виразно постановляє:

„Послів не можна потягати до відповідальности за їх діяльність **в соймі або поза соймом**, що входить в обсяг виконування посольського мандату, ані в часі тривання мандату, ані після його вигаснення. За нарушення права третьої особи можна їх потягати до судової відповідальности якщо судова влада здобуде на те дозвіл сойму.“

Ясно, що політично-організаційна діяльність білоруських послів є конституційним виконуванням посольського мандату, бо якже інакше відбувається виконування того мандату „поза соймом“?

Уряд мозківницею міністра справедливости Мейштовича сконструував широке обвинувачення проти безправно арештованих білоруських послів. Не треба бути великим юрчстом, щоби ствердити, що те обвинувачення від початку до кінця шите білими нитками і просто сором приносить вже не юридичному, але звичайному — скажім „хлопському“ — способові думання.

Формальна видача білоруських послів судові, себ-то підбігання польського парляменту за політичною дефензивою і міністром справедливости, буде ще одним смертельним ударом, який польський сойм завдасть собі в самовбивчій манії. Очевидно, цей факт найде широкий відгомін і серед поневолених народів, і в цілому світі. Перші ще раз відчують усі благодати під крилами „найліберальнішої“ конституції, а культурний світ матиме ще один доказ про польську спосібність адміністрування чужонаціональними територіями, спосібність, що проявляється з одного боку у відмові найпримітивніших прав „славянським меншостям“, а з другого переслідуванням політично-організаційного руху і безправним арештуванням білоруських послів.

Біжуча соймова сесія — поруч згаданої увертюри і центральної точки: бюджетного прелімінаря — матиме правдоподібно ще й інші свої особливости. До них у першу чергу належать затяжні самоврядні закони і зміна виборчої ординації до законодатних установ. Розуміється, що в одній і другій справі збірний „інтелект“ польських партій інтензивно працюватиме в напрямі повного обезправлення українського й білоруського народу. І це правдоподібно будуть ті дві „мраморні“ брили до віковічного памятника на могилі польського парляментаризму і всіх великих ідей, яким польський нарід завдячує своє державне воскресення.

„Ворота Спасителя“.

Большовицька Росія на европейському екрані.

I.

Париж, 20. січня 1927.

Статті Бера*) про большовицьку Росію, зібрані й видані разом у книжці „Що я бачив у Москві“, були овочем останньої з черги репортерської мандрівки заграничного журналіста значної марки. Читали ми їх з дуже живою цікавістю, і не тільки на нас одних зробила вона сильне враження. Було й чим. Комуністична секта, яка держить у своїх кліщах величезні простори найбільшої континентальної імперії — і переважаючу частину України серед них — вспіла так щільно забити дошками підчинену своїй владі країну від решти світа, що ще нині лекше дізнатися чогось правдивого й автентичного про відносини в осередній Африці або Австралії, ніж про те, що справді твориться на просторах між Чорним морем та океанами Ледовим і Тихим.

Більш-менш рік після своєї московської одисеї Беро оголосив свої враження з подорожі по Німеччині**) „Що я бачив у Берліні“. Прочитали ми і її уважно, та щож? Німеччина від світа дошками не забита; самі ми бували в ній доволі часто; її преса всякому доступна — і годі про Німеччину оповідати небилиці. А небилиць таких знайшли ми в статтях Бера доволі, небилиць, фактичних хиб, перекручень, які всякому легко розпізнати. Признаємося, що німецькі враження і оцінки Бера захитали в нас, і то основно, довіря до його московських міркувань. Як воно? Коли Беро, знаючи німецьку мову і побувавши в Німеччині не вперше оце, пише такі нісенітниці про цю країну, то яке довіря можна мати до його поглядів на Москву, де він уперше побував кілька тижнів і то не розуміючи ні слова по московськи? Кінець кінців можливо, що все таки нема грубших нісенітниць у його книжці про Росію, але після його книги про Німеччину вже годі покладатися на його московські помічення і оцінки.

*) Henri Beraud, Ce que j'ai vu a Moscou.

**) Idem, Ce que j'ai vu a Berlin.

II.

До найкращих письменників сьогоднішньої Франції належать брати Жан і Жером (Єремія) Таро*). Вони мають за собою кілька клясично викінчених повістей (серед них прегарну „В тіні хреста“,**) з жидівського життя серед нашого народу по обох боках Карпат) тай низку зновже клясично написаних подорожніх записок, розвідок і біографій (серед останніх найзнаменитша: „Коли Ізраїль царить“, про большовицьку епоху в Мадярщині). Кілька тижнів тому брати Таро горячо поручили в „Літературних Новинах“***) нову книгу про большовицьку Росію та висказували жаль, що нема виглядів, аби жидівські комуністи позволили їм побачити Росію своїми очима. Книга та, казали вони, написана не повістярем, а ученим природником, французом, одруженим з росіянкою; він знає російську мову, має в Росії богато звязків і мав нагоду довше на місці студіювати людей і відносини. Автор книги: Степан Бюрне (Burnet), а заголовок її: „Брама Спасителя“, („La Porte du Sauveur“) — від назви одної з брам Кремлю.

Книгу ту прочитали ми так сказатиб одним подихом.

*) Jean et Jérôme Tharaud: усі їх книжки, а навіть газетні статті, підписували вони двома іменами.

**) A l'ombre de la Croix.

***) les Nouvelles Littéraires.

III.

Хоча в неї і підзаголовок і форма повісти, то твір Бюрнета не повість у справжньому значінні цього слова, а свого рода повістярка репортажа з Росії наших днів. Худий собі і нескладний повістярський сюжет дає авторові претекст і канву для дуже широкої картини життя і настроїв сьогочасної Росії, головнож її столиці, Москви.

Молода дівчина, котра ще 1917 року виїхала була за границю, студентка, вертається до рідної країни, закликає її туди її батько, дуже відомий московський професор, якому недуга вже не позволяє приїхати до неї в Париж. Коротко після її повороту батько вмирає, а після його смерти студентка пізнає свого двоюродного брата, якого раніш не знала, й — осиротіла й одинока — зосереджує на ньому свою сестричну любов. Брат цей подружений з активною комуністкою, тай сам він член комуністичної партії, правда — доволі свіжо спечений. За надужиття при розділі помочі голодуючим у Самарщині його віддають під арешт; фанатична жінка його покидає, але сестра ще дужче до нього привязується. Хотячи помогти братові, сестра в пересерді накидається з лайкою на слідчого суддю (жида-комуніста) і за це попадається на засланння в Сибір, де серед проби втечі стрічає її смерть...

Бачите по цьому, що повістярський інтерес тієї книги мінімальний, просто ніякий. Остається натомість малюнок Росії. Малюнок дуже замітний, дарма, що й дуже нескладний.

Єлисавета Миколаївна Любимова (так називається студентка) віднаходить у Москві деякі свої раніш знайомства та й робить нові. Кожне з них представляє собою інакший духовий тип нинішної Росії.

І так стрічаємось там з старими москвичами, містиками давньої Росії, що живуть у повнім одчаю. Є там і тип гнучкий і байдужий, який зживається з новими порядками — зрештою без пошани для них, ні віри в них. Є й такий, що так приноровився до нового ладу, що аж навернувся до нього. Є й комуністка, щира, захоплена й непохитна. Всі ці типи широко й докладно витолковують свої настрої. Автор на загал силкується зберегти рівновагу між цими ріжноманітними душами, все таки уважний читач не може не відчути деякої теплої симпатії його для нового ладу. Якщо не помиляємось на цьому пункті, то мусимо признати, що симпатію цю підшіптує автор читачеві дуже обережно й зручно. Це радше сугестія, не апольогія. Почувається врештою, що на богатьох точках автор хитався, та що оконечна його думка не вродилася сама собою. Наглядно помічається відомі московські впливи, вельми тонко й інтелігентно піддавані. Мабуть їм саме завдячує книга свою надзвичайну ясновидючість у психольогії типів і явищ, та також деяку плитвучість й нерішучість у оцінках і висновках — звичайну в росіян византійської моральної фор-

НАДІСЛАНЕ.

За надіслане Редакція не відповідає.

мації, та незвичну у французів, латинської й католицької духової культури.

IV.

Очевидно, схиляється Бюрне до погляду, що революція — акт неминучий і фатальний в розвитку Росії. Хто таке каже, той стільки констатує, що шось сталося, той попадає у банальний детермінізм, який в дійсности нічого не вясовує. Наш автор відкриває великий поступ у тій історичній події; та чи не краще булоб полишити осуд про це — будучині? Адже сьогодні вже таки чимраз то менше є тямучих людей, які ще визнавали би діточе вірування XX-го століття, що людство, мовляв, безупинно поступає і йде до кращої будучности. Вірування таке основувалося на перемішуванні поняття цивілізації, себто явища і процесу духового, з поняттям комфорту, себто матеріяльної вигоди.

Французька революція визволила одиницю і причинила їй вартости; російська революція силкується знівелювати індивідуальність людську. Можливо врешті, що їй це вдасться та що індивідуальність уже засуджена на смерть; значить, ми побачили би в новім світі нову форму невільництва, невільництва без кайдан, в якому всі слухатимуть анонімних приказів, викиданих, наче з вирочні, з черні людської. Можливо, дуже навіть можливо. Одначе невже дамо в себе вмовити, що воно бущім-то „поступ", „кращий лад", то що?

Інша подробиця. Хотячи змити з більшовиків закид жорстокости, Бюрне впевняє, що жорстокість та виросла з навичок великої війни, та що всі революції жорстокі. Останнє правда, але перше? Адже французька революція не виросла з війни, а проте менше всього хибувало їй — жорстокости.

Таких уваг можна би зробити авторові більше. Та все таки слід признати, що при своїх симпатіях автор таки зробив щире зусилля, щоби бути справедливим і не заплющувати очей і на лихе. Маємо враження, що книга ця — одна з найкращих, може й найкраща, з усього, що появилося на Заході про сучасну Росію. Вона прекрасно відбивається серед повені плиткої пропагандної літератури, якою тепер наводнюється Европа — однаково плиткої у ворожому, як дружньому теперішнім російським порядкам значінні. Жаль, що книга ця мало доступна галицькому читачеві.

V.

Шкода велика, що помічення Бюрнета обмежуються одною тільки Москвою й московщиною. Більшовицька Україна досі не діждалася чужинця, освіченого й інтелігентного, який поглянув би на неї „західними очима", прислухувавсяб її діячам і трудівникам, увійшов в їх світогляд і з симпатією, без злоби намалював нам її картину. Бо шоб там не було, то не можемо вірити, щоб сьогоднішній Харків чи Київ, при всьому своїому комуністичному однострої, був тільки поменшеною і зблідніллю копією сьогоднішньої Москви. Понад усякий сумнів є на Україні, побіч затасканого з Москви комуністичного талмуду — ще щось інше — свіжіше, живіше і бодай не менше цікаве: національний елемент. Одначе, на жаль, поза пісними комунікатами про „українізацію", які подибуємо в мало зрештою талановито роблених газетах, — про справжнє духове обличча сьогоднішної України не знаємо так сказатиб нічого. Ні один Бюрне, ні один Беро так далеко не заїхав. Шкода велика!

Не хочемо розпрощатися з книжкою Бюрнета, не навівши морального висновку. Ось він, на адресу росіян очевидно:

„Коли тинєтеся по вулицях, наче неврастеніки або інтелігенти, заєдно питаючись: — Що діяти? Що діяти? — то більшовикам і жидам таке тільки на руку. Вони зроблять із вас, що захочуть. Але коли ви вчепитеся, працюючи, свого закутка Росії, то заверните струю російського життя, яка навяжеться до старої струї і поплине з нею в напрямі, Богу одному відомім".

Таке на адресу росіян у Росії і на еміграції: „вчіпитися, працюючи свого закутка" рідної землі! Одначе невже для самих тільки російських емігрантів така порада добра, єдино добра й доцільна? Що ви сказали би, якби з подібною порадою звернутися й до української еміграції, що тиняється по Европі, ждучи чуда, якого не буде? Річ певна: з такою порадою можна звернутися тільки до здорової, незіпсутої частини еміграції. Бо до тієї частини, що сновигає по чужинецьких передсінках, з такою порадою звертатися — річ даремна.

В. Левицький.

ЗАМІТКИ І ВІДГУКИ.

Національна політика на канві репресій.

Репресійний демарш „санаційного" уряду марш. Пілсудського знову виволік на сторінки польської преси національну квестію під Польщею. Націоналістичні органи проповідують скріплення хрестоносного походу проти славянських меншостей", консервативна преса накликує до поміркованого заспокоєння дрібних постулятів білорусинів і українців, а демократична преса вказує на небезпеки, що грозять Польщі з приводу екстермінаційної політики на „кресах".

Зупинимося на деяких відзивах консервативної й демократичної преси. І так краківський „Час", всіми засобами спомагаючи видачу соймом білоруських послів та нарікаючи на польську конституцію (це постійний тенор статтей краківської консерви), взиває до неозначеної розвязки національної проблеми.

„В рамах нашої держави маємо кілька менших (sic!) національностей, яких потреби і ціле положення є різні і вимагають різноманітного трактування. Іншою мусить бути наша політика у відношенні до високо культурного і господарчо розвиненого німецького населення на західних окраїнах. Іншою у відношенні до темних, переважно вбогих жидівських мас, що вагаються між сіонізмом, комунізмом і хасидизмом — розсіяних по цілій державі. Іншою у відношенні до білорусинів, національно мало освідомлених, схильних радше до земельного комунізму (?!), ніж до високих аспірацій в ділянці шкільній і культурній. Іншою у відношенні до українців, що посідають уже деяку культуру і деяку дрібну інтелектуальну верству, яка домагається шкіл й університету. Трактувати всі ті національности, а навіть трактувати їх відтінки по одному шаблонові і по одному пляновій, було би погубним для Польщі, а безцільним доктринерством.

Кожна з тих меншостей має свої окремі умови, свої окремі аспірації й узасаднені потреби; вимагає теж окремої державної

політики у відношенні до себе. Належимо до тих, що голосять потребу політики порозуміння, справедливої і позбавленої всякого бісмарківського забарвлення. Але божевіллям було би обдаровувати (sic!) відсталого і неусвідомленого білорусина тією самою мірою національної автономії, яка повинна бути приноровлена до високо цивілізованих груп. Його треба перш усього виховати, піднести і заспокоїти господарчо, заки почнеться йому говорити про найвищі культурні добра.

Тимчасом польська політика, маючи дати всім однакову міру і давши її — але тільки на папері — не заспокоїла жадної національности і поставила в один ряд всі національности проти держави. Коли білоруські посли жирують (sic!) на білоруській справі і то за совітські гроші (?!), то тому, що використовують наші власні блуди.

Отже осуджуючи злочинну діяльність окраїнних демагогів, слід при тій нагоді піднести з усею силою, що маємо чотири справи: німецьку, жидівську, українську і білоруську внутрі нашого організму. Кожна з них підміновує нашу організацію внутрі і нашу відпорність назовні. Кожну виграває Німеччина і Совіти проти нас. Совіти роблять це навіть дуже зручно, організуючи в себе республику білоруську, жидівську (?!) і малоруську (sic!) і створюючи знамените агітаційне гасло до приєднання східних окраїн до Росії на основах комуністичного ладу. Розуміється, іде — про поширення комунізму, але національна справа є пригожою покришкою та інструментом агітації. І та обставина повинна заставити наш уряд, щоби глянув на справу послів (білоруських! — Ред.) не лише з точки їх карно-судової відповідальности".

Так „євангельсько" представляється справа зі старо-шляхотського рундука.

Демократичний „Курєр Віленьскі" полемізує з консервативно-монархістичним виленським „Словом", яке спротивилося веденню якоїнебудь білоруської політики в Польщі, бо — мовляв — немає білоруської територі. „Кур. Віл." навпаки вказує на розвиток білоруського життя і протиставиться тим, що його ігнорують.

„В ігноруванні національних і культурних аспірацій білорусинів й українців той табор (націоналістично-консервативний) стоїть дуже близько російської „чорної сотні". Таж і поляки в „Привислянськім Краю" не мали ніяких культурно національних аспірацій. Одначе під одним оглядом наш табор національних шовіністів лишається позаду російського. Москалі, п борючи польську культуру, знали її і вміли шанувати, а наша „чорна сотня" навіть не зав-

ОСВАЛЬД БУРГАРДТ.

Екзотика й утоп'я

в німецькому романі.*)

(Продовження.)

До цього треба ще додати низку перекладних творів, серед них найцікавіший — книжка Чарльза Белла „Тибет колись і тепер". Запрошений далай-лямою до Лгаси, автор занотував силу інтересних спостережень і дає нам історію войовничої раси, розніженої лямаїзмом і буддизмом. „Подорож до Куїнсленду" Пекслі переносить нас до Австралії. „Боротьба за Іврест" Георга Фінна збирає результати експедицій на Іврест, що їх відбулося кілька протягом останніх років.

Невтомний мандрівник Свен Гедін, що йому вже років під шістьдесять, закінчивши минулого року кругосвітню подорож, видав нову книжку „Від Пекіна до Москви". Шестиденний переїзд залізницею через Мукден—Харбин—Читу видавався йому надто одноманітний, тому він вибрав шлях автом через велику пустелю Гобі. З здивованим захопленням і обєктивною правдивістю описує він Москву і Ленінград, які радо витали відважного мандрівника. Не треба забувати, що для Західньої Европи Росія є теж країна легендарного Сходу. Посмертний щоденник передчасно померлого поета Маркса Давтендея змальовує природу і шлюбні звичаї на острові Джві. Відтінки перламутру, льотосу, троянди і слонячої кости співають у нього цілу симфонію. Закинутий підчас війни до роскішного тропічного краю, цей поет більше не повертався до залитої кровю Европи.

Рудольф де Гаас („Таборні багаття Сагари"), мандруючи по великій африканській пустелі, слухає казок і оповідань, що їх за своїми ватрами оповідають бедуїни; він бачить тих дивовижно-рідких воронів, що задля них, щоб спіймати їх, Ротшільд спорудив цілу орнітольогічну каравану.

Мандрувати по Сагарі в автомобілях фірми „Сітроен" стало тепер модним, і на цю тему є теж уже ціла низка книжок. Список цей можна продовжити ad infinitum.

Найповажніший з німецьких журналів „Neue Rundschau" командирує свого співробітника, відомого комуніста Голічера до Індії, щоб порадувати читача детальними дописами звідти; вони цього року друкуються акуратно в кожному черговому числі.

І ось його перше враження від Цейльону, від фарб, що про них йому ніякого уявлення не могли дати ні Сезан, ні Гоген:

„Цілий вік я прожив, захоплюючись картинами малярів, і лише на старости літ зазнав, що значить фарба, яку в собі красу крие зелений колір. Учора я був старець сліпий. Сьогодні я власник незмірних багатств, бо я прозрів. Так буває з тим, хто все життя своє знав самих лише вдів. І ось уперше спить поруч коханої... Ось ти уперше під зоряною сяйністю тропічного неба. Серед дерев і квітів полумянистого сходу, серед схожих на квіти людей прадавнього, довічно-живого східнього світу".

За Цейльоном перед нами проходять Мадура, Адіяр, Бенгалія, Китай. Автор дописів докладно оповідає про своє побачення з Магатмою Ґанді і з Рабіндранатом Тагором, про різні звичаї й цікаві спостереження. Все це є лише відбиття загальної зацікавлености Европи екзотикою й культурою далеких країн.

Паралельно з науковими дослідами ті самі теми розвиває роман і новеля.

Фердинанд Емеріх описує пригоди „Корабля Гельголянда", знайомлячи нас із звичаями мікронезійців, мелянізійців, полінезійців; корабель його заходить до Самоа, до Робінзонового острова Хуан Фернандес і зазнає всіх чар екзотичного світу.

Августин Кремер у своїй „Салямасині" дає образи давньо-самоанської культури. Використавши усні легенди тубильців, автор тче із них романтичне оповідання про царицю Салямасину.

Найвиразніший з експресіоністів Казимір Едшмід у своїх критичних нарисах про німецьку літературу („Ucherdek mer n") вимагає тої мистецької організації життя, що дає максимальну напруженість. Він радить читати „давніх дослідників чужих земель, яким природа віддавалася незайманою", що завойовували а не марнували час у розніжених мріях: Франкліна, Лівінгстона, Стенлі, полювання на фляміного, слонів та носорогів, — усе це обвіяно повітрям чужих континентів, яке спяняє і бадьорить. „Але що значить мистецтво, коли тобі хочеться жити! Воно ніщо, як порівняти його з повнотою життя... Не забувай, що важливіше жити, ніж мріяти, і потрібніше цвісти, ніж говорити". Тому в усіх новелях Едшміда життя бє через край. Чаша вщерть налита не може вмістити пінного вина, що кипить, виплескується і тече по землі, заливаючи її широкою червоною рікою.

Шляхами, кровю залитими, веде Тімур свої орди через неосяжні азіятські пустелі, а в новелі „Бог" у дивному калейдоскопі перед нашими зачарованими очима мають усі країни світу. Через Полінезію, Індію, Англію ми слідуємо за героєм, який вкінці повертається до життя щасливого дикуна, щоб зазнати найвищої нестями. В новелі „Юсуф", що належить до найяскравіших авантурних оповідань, герой десь у нетрях Тунісу потрапляє до дивного, з дзеркал і каменю збудованого, лябіринту, зазнає цілу низку надзвичайних пригод, вступає в морський бій з піратами і т. і. Звичайний переказ не дасть, розуміється, уявлення про тонкий психольогізм і вишуканий стиль Едшмідових новель.

(Продовження буде.)

дає собі труду розслідити, з чим бореться. Тому то метода Апухтина в усій своїй безоглядности була таки дуже розумною. А методи наших шовіністів не можуть похвалитися тими остатніми прикметами."

Краківська „Нова Реформа" зазначує, що в три дні після масових арештів і репресій на Білоруси, союзний радянський уряд проголосив побільшення територі Радян. Білоруси.

„І хоч це дуже прозора гра, то з погляду політичного мистецтва належить до дуже високої кляси. Бо як посторонній обсерватор подій зрозуміє радянський комунікат в порівнанні з діяльністю польської влади? Отже без труднощів зробить висновок, що Польща і Росія підготовляються до війни між собою, що зрештою „expressis verbis" признає рад. комунікат. Тільки Польща підготовляється до війни в той спосіб, що „primo" переводить масові арешти серед білорусинів, а „secundo" оголошує „urbi et orbi", що довершує того тому, бо серед білорусинів є ірредента в користь рад. білоруської республики, бо вони підготовляють повстання проти Польщі, а їх заговірна робота навіть сягає в глибину польського війська. Зате московський уряд підготовляється до війни в той спосіб, що поборюючи свою власну найбільшу нехіть—якби „зпід серця" виймає два дорогоцінні повіти, досі російські, і великодушно робить з них дарунок білорусинам".

Справді цікавий і гідний уваги коментар до подій в Західній Білоруси. **м. ч.**

ВІДГУКИ ДНЯ.

Роздають батьків, сестер...

Сироти нашої республики! Не сумуйте, що нема у вас рідні! Тепер це легко виправити, і в один момент можна з круглого сироти стати богатосімейною людиною — з батьком, ненькою, з сестрами...

Для цього слід тільки звернутись до мелітопільського окружного відділу соціяльного забезпечення. І все. Все матимете.

Червоноармієць Олесь Антипенко, що охороняє далекий кордон нашого Союзу (аж в Азії), звернувся до мелітопільського собезу з проханням допомогти його родині, матері й сестрам, що живуть у селі Н.-Куркулаці, велико-токмацького району, на Мелітопільщині.

Батько у тов. Антипенка помер у 1920 році, отже родина його потрібує допомоги.

Довго чекав тов. Антипенко на відповідь... І от одного разу приходить до нього лист. Прочитав тов. Антипенко того листа раз, прочитав удруге, вщипнув себе, чи мовляв, при своїй памяти, а потім полізло в нього догори волосся...

Прислали йому мелітопільці „фактичну справку" з таким повідомленням:

— „Просьбы удовлетворить нельзя, т. к. красноармеец Антипенко имеет отца, мать, четыре сестры, два брата и т. д.".

А в „фактичній" справці говориться, що Антипенковому батькові — 52 роки, і що він і досі працездатний...

Хлопець у розпуці... Їхав він до армії, поховавши батька і залишивши дома дві сестри. А виходить, що батько живий. Хто його воскресив? Яким способом? Коли йому воскресили батька?

Тов. Антипенко знає, що коли його батько помирав, було тому батькові 42 роки... Помер він року 1920. Шість, значить, років тому... Виходить, що батькові тепер (хоч він і воскрес) повинно б лоб бути 48 років, а „фактично" — 52. Може не його батька воскресили? Чи може на тім світі рік тора року за два рахується?!

Хоч це, очевидно, не вплинуло на батькову „працездатність", бо залишав він дома дві сестри, а тепер у нього вже їх чотири.

Куди не повернись, — скрізь чудо.

* * *

Тов. Антипенко пише нам, що він служить у країні некультурній, повній забобонів, чудес... Але такого „чуда" і там ще не траплялось.

Тов. Антипенку! Канцелярія — це така країна, що ніяка ваша далека Азія ніколи не дорівняється до неї ніякими забобонами, ніяким чортовинням. („Вісти")

Остап Вишня.

Справа арештованих послів у комісії для пос. незайманости.

Наради комісії при замкнених дверях. — Промова мін. Мейштовича і підпрок. Пшилуського. — „Нема річевої основи до арештувань". — Внесення пос. Шрайбера перепало.

Варшава, 26. січня 1927.

Сьогодні відбулося засідання соймової комісії регулямінової і посольської незайманости в справі домагання суду про видачу пятьох арештованих послів. Головував пос. Попель. Крім членів комісії в засіданні взяли участь мін. справедливости Мейштович, мін. внутр. справ Складковський, віцемін. Цар, підпрокуратор при апеляційному суді у Вильні Пшилуський і цілий ряд урядовців міністерства справедливости і внутр. справ.

Отворив засідання голова комісії, пропонуючи вибрати референта. В тому місці зголосився до слова мін. Мейштович і просив зарядити таємне засідання в часі складання заяви представниками уряду. Референтом вибрано пос. Добжанського (ЗЛН), після чого наслідком зарядження таємности засідання ті посли, що не належали до комісії, мусіли вийти з салі.

Тепер мін. Мейштович представив загально цілу справу з арештуванням білоруських послів. Уряд уважає — говорив він, — що в цьому випадку маємо до діла зі „злочином тяглости", отже статті 21 конституції, яка допускає тільки арештування посла на горячому вчинку, нібито не нарушено.

Після цих вияснень посли поставили до мін. Мейштовича цілу низку запитів і домагалися ріжних вияснень. І так пос. Яремич домагався вияснення, які були особисті конта арештованих послів у банку і щодо яких сум істнують певні док зн. Пос. Шрайбер висказав своє здивування з приводу зарядження тайности засідання, бо в промові мін. Мейштовича не було абсолютно нічого більше крім того, що було загально відоме зі щоденників. Дальші питання ставили ще посли Санойца (Строн. Хл.), Зaремба (П. П. С.) і ін.

На прохання мін. Мейштовича голова уділив голосу підпрок. Пшилуському, що в докладній, 3-годинній промові представив розвиток подій.

Після того забрав слово пос. Шрайбер і заявив, що як представник жидівського населення, яке стоїть на грунті польської державности, є далекий від того, аби боронити когонебудь, що ділає на шкоду тої державности. Але ні промова мін. Мейштовича ні промова підпрок. Пшилуського не дали присутнім поважних аргументів і незбитих доказів вини арештованих. Зрештою ціле білоруське населення протестує проти арештування, заявляючи, що нема мови про якунебудь злочинну діяльність згаданих послів, а тільки про організацію на основі національній. Для заспокоєння публичної опінії як у Польщі, так і за кордоном бесідник поставив внесення на вибір підкомісії, зложеної з трьох членів, а саме одного з правиці, одного з лівиці й 1-го зпоміж нац. меншостей, яка разом з референтом мала би вглянути у всі акти і зложити негайно звіт на повній комісії. Над тим внесенням розвинулася знов дискусія, після чого заряджено над ним голосування, але воно упало (більшістю 8 голосів проти 6). Знаменна річ, що за тим внесенням голосував разом з нац. меншостями і „Стронніцтвом Хлопскім" також представник П. П. С.

Потім пос. Ердман (Пяст) інтерпелював іще представників уряду, на якій основі, хто й коли легалізував Білоруську Громаду. Мін. Складковський відповів, що ніякої легалізації не було, бо на основі відомого обіжника Ради міністрів політичні партії легалізації не потребують.

На тому закінчено засідання. Найближче мабуть у пятницю.

Другий день соймових нарад.

Внесення на заяву недовіря марш. Ратаєві впало. — Прокуратор жадає видачі арештованих послів іще з іншої причини. — Бюджетова дискусія.

Варшава, 26. січня 1927.

На нинішньому засіданні сойму відкинено внесення про заяву недовіря для марш. сойму. Внесення умотивоване тим, що маршалок не зажадав на основі прислугуючого йому права негайного увільнення арештованих білоруських послів. За внесенням голосували клюби: білоруський, український, НПХ, комуністи, Білоруська Селянська Громада і Німці. Соціялісти не взяли участи в голосуванні. Голосуванню проводив віцемарш. Дашинський.

До соймової регулямінової комісії і комісії посольської незайманости відіслано дальші прокураторські внесення про видачу послів Волошина, Мйотли і Тарашкевича. Внесення ті є незалежні від попередніх, над якими радить тепер соймова регулямінова комісія і комісія посольської незайманости.

У другому дні бюджетової дискусії пос. Недзялковський (ППС.) закидав урядові, що в ділянці національної політики не видно ніякої творчої акції. Уряд покорився перед націоналізмом правиці. Пос. Вітос (Пяст) закинув урядові, що зіпхнув сойм до понижуючої ролі, завдаючи удар парляментаризмові і демократії, а на місце того не створив нічого нового ані кращого. Тепер міністрами в Польщі є консерватисти, хоч ніхто не думав, щоби „віддравлення" Польщі займалося передовсім долею тих бідних людей. Вкінці заявив, що голосуватиме за бюджетом, як за державною конечністю.

Промовляло ще кількох послів і на цьому відложено дискусію до четверга.

Події на Далекому Сході.

Маніфест кантонського уряду.

Льондон, 26. січня 1927.

Кантонський уряд у маніфесті проголошує незалежність занятих провінцій і незалежність південного Китаю від політичних і адміністраційних впливів чужих держав. Маніфест зазначує, що права горожан будуть охороняти китайські власти але не при помочі чужих багнетів.

Становище Злуч. Держав.

Льондон, 26. січня 1927.

У звязи з заповідженням поновлення дебат американського конгресу в справі китайської політики уряду Злучених Держав споміються у Вашингтоні поважних змін у тій політиці і деяких посунень. А саме адміралові Уілємсові, головнокомандуючому американської фльоти на китайських водах, дадуть нові повновласти. Ті повновласти змінили би основно дотеперішню політику Злучених Держав у Китаю.

Японія відкидає англійське предложення.

Льондон, 26. січня 1927.

„Дейли Експрес" повідомляє з Токіо, що японський міністр закордонних справ оконечно відкинув англійську оферту, яка предкладала Японії співучасть у висилці війська до Шангаю.

Домінії проти висилки військ.

Льондон, 26. січня 1927.

Союз австралійських моряків ухвалив резолюцію, згідно з якою зобовязуються його члени відмовитися від усякої співпраці при висилці австралійських військ до Китаю. В індійськім парляменті індійські націоналісти виступили проти британського уряду в справі висилки індійських військ до Китаю без попереднього порозуміння з парляментом. З Канади повідомляють, що і канадійський уряд не думає висилати своїх військ для спільної акції з військами метрополії на китайський фронт. Ліберальна англійська преса вказує на недостачу одноцушности у китайських справах унутрі британської імперії.

СРСР. концентрує військо.

Берлін, 26. січня 1927.

Часописи повідомляють із Москви, що з огляду на грізне положення на манджурському кордоні ген. штаб большевицької армії постановив вислати на манджурсько-большевицький кордон збройну експедицію у силі 20 тис. жовнірів.

Центро-права коаліція в Німеччині.

Берлін, 26. січня 1927.

През. Гінденбург приняв канцлера Маркса, який інформував його про переговори з фракціями центро-правої коаліції. Зараз потім почалася конференція з представниками центру, нім. націоналістами і нім. людовцями. На тій конференції в присутности Штреземана і Бравнса радили над урядовою програмою, предложеною канцлером. Після дискусії осягнено порозуміння в усіх точках канцлерового проєкту. Так отже центро-праву коаліцію можна вже вважати утвореною. Полишається до полагоди справа обсади поодиноких мін. тек. Баварські людовці приступлять до коаліції.

Гарібальді виїхав до Америки.

Париж, 26. січня 1927.

Гарібальді відплив із Гавру до Злучених Держав.

Біржа.

Гроші.

Курс долара 8·9 —8·97. Банк Польський платив: Ню-Йорк 8·95, англійські фунти 43·50, швайцарські франки 172·72, французькі франки 35·40, бельгійські франки 24·88, італійські ліри 38·25, голяндські гульдени 3·85 [illegible] корони 26·57 шведські корони [illegible] норвежські корони 2 8·20, данські [illegible] 238·0, австрійські шилінги 120·40 [illegible] марки 212·15, канадійські долярі 8·9[illegible]

ЖІНОЧИЙ КУТИК.

Як треба прати РАДІОНОМ.

I.

Мало є таких способів до прання, що підходили би для всіх тканин. Якраз новий, ідеальний, самопоручний середник РАДІОН надається не лише до прання білля, але досконало пере колірове білля, вовняне, бавовняне, шовки, Crepe de Chine і все інше.

Тому, що РАДІОН убиває бактерії і докладно дезинфикує, можна спеціяльно поручити його до прання білля недужих і до білля діточого.

Дуже важне є те, щоби РАДІОН був ужитий згідно із вказівками і відповідно до роду білля. Тут дозволяємо собі подати кілька практичних рад для всіх прихильників РАДІОНУ в усім краю.

Прання білого білля.

Перед пранням треба намочити білля; найкраще на ніч. До дуже твердої води треба додати 2—3 ложки РАДІОНУ на балію.

По намоченню приготовляється розчин — роспускаючи 1 деко (неповна столова ложка) на 1 літр студеної води. Щоби це відношення заховати, поручаємо змірити, скільки містить котел, де буде варитися білля.

Не можна сипати РАДІОНУ без міри. Невільно ніколи вживати теплої або горячої води до приладжування розчину, бо тоді ослаблюється ділання РАДІОНУ, також не є вказаним всипувати до кітла всю пачку нараз.

РАДІОН треба сипати до води по трохи і розчин добре мішати. Як що робляться грудки, не треба додавати ані мила, ані інших середників — це непотрібна витрата грошей, бо РАДІОН містить в собі 50 процент дуже доброго мила „Олень — Шіхт" і робить білля сніжно білим, без помочі інших середників.

Просимо це вирізати і задержати, бо продовження буде.

НОВИНКИ.

— **Нова фаля ревізій та арештувань.** Повідомляють нас, що львівська поліція перевела вчора знов численні ревізії в ріжних кругах українського населення у Львові, арештуючи при тому кілька осіб. М. ін. переведено ревізію в Академічнім Домі, а дальше у д-ра Івана Гижі і прив. урядовця Миколи Осідача (Піскова 21), яких забрано на поліцію. Опісля переведено ревізії в помешканнях канц. адвокатури д-ра Романа Дашкевича, а також у п. Михайла Колланюка й Антона Стефанишина. Обох останніх арештовано також. Крім того довідуємося, що поліція була чогось в хаті п. Пологи і Красниц, одначе відійшла з нічим. В останній хвилі довідуємо ся про арештування студ. прав Гнгала і студ. торг. акад. М. Ковалиська.

— **Погіршення відносин у тюрмі „Бригідки".** Управитель тюрми Бригідки Маєвський хвалився перед пів роком перед одним з українських адвокатів заведеними ним порядками в цій львівській Бастилі. Також англійські посли, члени робітничої партії, що недавно побували у Львові, в часі своїх відвідин ствердили виносимі відносини у „Бригідках". Та скоро тільки минуло „свято" і настали будні, відношення до вязнів, особливо політичних, різко змінилося. Як нас інформують з достовірних джерел, в останніх часах зникло сяке-таке гуманне відношення до політичних вязнів, а саме відібрано їм другий провід, засуджуючи їх на перебування в тісних вонючих келіях, відібрано газети і всі приряди до писання та почато розсаджувати політичних вязнів між звичайних кримінальних злочинців. Тенденцією отсих нових зарядженнь є — очевидно — бажання якнайдоскульніше допекти політичним вязням, головно інтелігентам. Бо що значить відібрання інтелігентній, засудженій на бездільність людині газети і приладів до писання, а одночасно позбавити її другого проходу — знає тільки той, кому доводилося перебувати в польській тюрмі. Мінжеб комітет оп[illegible] над політичними вязнями або [illegible] адвокати вжили заходів з метою реституувати попередній стан.

— **Наші „терміти".** В останнім числі львівської „Ради", яка, як відомо, визначується високими літературними прикметами, починаючи від рутенської мови, находимо новинку про „нову повість Метерлінка": „Життя термітів". Новинка [illegible] формує своїх читачів, що Метерлінк є автором „цінних і оригінальних повістей", як „Життя бджіл", „Інтелігенція цвітів", „Велика тайна" й ін. Інтелігенція співробітників „Ради" справді [illegible]

телігенції „термітів", коли для них великою тайною є те, що Метерлінк не написав дотепер ніякої повісти.

– **Бандитизм.** Бандити гуляють по Львові внайбільше населених частинах міста; вчора вночі на Бернардинській площі напали на двох мущин, що виходили з Краківського готелю і сильно їх побили. Преса повторяє жаль цих пошкодованих, що навіть на такім місці як на Бернардинській площі не було поліцая.— Ще більша авантура була позавчора на площі Сольських, де брало участь аж кількадесять майстрів ножа та витриха. Поліція арештувала у звязку з цією „ворохобнею" аж 40 людців, які не мають ніяких документів. — В Ярославі поліцаї застрілили на вулиці втікаючого вломника Саву Боробіца з Радави. — 3 роки важкої вязниці дістав відомий львівський розбишака Цєсінський, за те, що вбив ножем одного із своїх приятелів у суперечці на вулиці. Це є тільки „визначніші події"; з менших можна би скласти рубрику вдвоє більшу.

– **Чи спосіб на вломи?** Дирекція львівської поліції, ствердивши епідемічний зріст вломів, видала розпорядок каменичним сторожам, щоби вони, заки зачинять брами, перевірювали, чи в домі нема де схованих бандитів. Дозволяємо собі сумніватися, чи всі сторожі будуть настільки сміливі, щоби щовечора заглядати до пивниці та на стрих, безборонні, з думкою, що там ждуть на них дула револьверів. Нема теж сумніву, що неодин вломи удається лише тому, що сторожі є в змові з непроханими нічними гістьми.

– **Рекорд бюрократії.** Рекордом бюрократії, не краєвим, а світовим, можна вважати процес, що почався нині у Львові. Є це справа темних махінацій управи товариства апровізаційної кооперативи „Н. У. З. А.", яка збанкротувала, а тепер домагається від 21.000 своїх членів доповнення паїв. 21.000 членів покликали на розправу, розіславши кожному із них візвання. Ясно, що з такого процесу крім нової гори паперу і заняття десятків урядовців на протязі довгих місяців нічого не може вийти. Кожний візваний має право внести свої „закиди", а є між ними такі як професори права д-р Бальцер, який прислав просторий меморіял, доказуючи безосновність претенсій до нього як члена товариства. Цей процес з 21.000 візваними є мабуть безпосереднім наслідком поклику варшавських міністерств, щоби урядовці республики не гаяли часу ні паперу на зайві бюрократичні формальности.

– **Теж достойник.** Вчора приїздив до Львова секретар окружного суду в Сяноці в дуже важній урядовій справі. Він інформувався в міродатних чинників, як треба приймати такого рідкого гостя як кат, що відвідає Сянік, щоби заложити на шию свій мотуз злочинцеві Клодкові. Видко, що звичайний підручник „Доброго тону", до якого заглядають звичайні смертельники коли мають приймати достойників, нічого не згадує про правила поведінки з катом.

— **Фальшиві доляри.** У Варшаві надалі не перестають фабрикувати долярів. Можливе, що арештовані члени такої організації Рубінзон, Вайнгляс і компанія гадає, що це є єдиний певний спосіб піти за радами американського санатора польських фінансів Кемерера.

— **Поїзд, як сполоханий кінь.** Трьох селян з фірою розторощив львівський поїзд на стації Підбірці, тому, що виїхав з опізненням на три чверти із Львова і ніхто у Підбірцях не сподівався його в цій порі; рампа стояла відчинена для свобідного проїзду. Навіщож іструють урядовці при семафорах, телефонах і телеграфах?

— **Срібло фабрикується.** З Осльо повідомляють, що норвежський хемік Ельстад винайшов спосіб перетворювати олово в срібло. Він перевів свій експеримент у присутности кількох учених. Процес такої переміни тріває 8 годин. Ельстад твердить, що за місяць так удосконалить свій винахід, що денно зможе витворювати 2 тонни срібла.

— **Примхи моди.** Кравці тих европейських центрів, звідки йде мода, пускають у світ колірові мужеські камізольки. А до цього додають аргумент, (який завсіди найдеться при потребі реклями): що і мущинам і жінкам знудилась одноманітність мужеського вбрання. Колірові краватки не вистачають — мущини повинні порадувати своє та чуже око блакитними, рожевими і хто зна якими камізольками. Мужеська мода йде звичайно з Льондону Ми вже звикли потрохи до вовняних колірових камізольок, які анґлійці носять поневолі, щоби боронитись перед вічною вогкістю своєї температури, а в нас носять перед холодом. Але можна сумніватись, чи дамо себе спокусити колірним камізолькам лише на те, щоби могли заробляти чужинні промисловці.

– **Світова всячина.** У Фльоренції помер 92 літній сенатор Компаретті, відомий гуманіст, бувший професор університету і член численних Академій. — З оголошеного справоздання фабрик Круппа, представника колишньої мілітарної сили Німеччини, виходить, що втрати цього товариства за рік 1926 рівняються 2,106.227 мар. В р. 1925 було цих втрат 15,293.772 мар. — Поліція в Бидгощі придумала таку загрозу для пияків: подаватиме до прилюдного відома тих, яких прилюдно зловить пяними. — Американська палата послів приняла проєкт закону збільшити армію до 118.750 людей. — Португальський уряд засудив сім визначних політичних діячів, лідерів демократичної та радикальної партії на заслання до Сао-Таго. — У Мілені відкривають міжнародню виставку афіш. — У Берліні почали їздити електричні авта: є їх покищо 125, а до кінця січня буде 500. Їх тарифа нижча на 15 прц. як бензинових. — У Дельгі посвячено нововибудований індійський парлямент; коштував він 500.000 фунтів. — Італійське міністерство освіти дало з доручення Мусолінія княжий дар: 100.000 лірів допомоги недужому великому різьбареві Вінченцо Джеміто.

ОПОВІСТКИ.

Репертуар Українського Наддніпрянського Театру О. Міткевич:
Ясло:
Субота 29. I. — Циганка Аза.
Неділя 30. I. — Вій.
Єдліче-Рафінерія:
Пятниця 28. I. — Барон Кіямель.
Понеділок 31. I. — Шалапут. 3—3
Артиста п. Неделка проситься подати свою адресу до Адміністрації театру.

Концерти Українського Національного Хору Д. Котка:
Пятниця 28. I. — Скалат.
Субота 29. I. — Грималів.
Неділя 30. I. — Грималів.
Понеділок 31. I. Бірки великі. 528 2-2

З приватної гімназії з правом прилюдности в Рогатині. Вступні іспити відбудуться в днях 3., 4. і 5. лютого 1927. По іспиту привезти останнє шкільне свідоцтво та свідцтво моральности за час перерви в науці. — *Чайковський*, управитель. 1381 3—3

На Українських Інвалідів зібрано з нагоди празнику у Всч. о. Як. Тарнавського в Улашківцях зол. 30. 1396 1—1

ПАСІЧНИКИ!

Від редакції пасічницького журналу „Пасічник" з Великої України одержала Пасічницька Спілка у Львові письмо слідуючого змісту:

В ч. 1 за січень 1927 року на сторінках „Пасічника" розпічнемо дискусію про вулики, в такій площі:

1) чи далі триматися ухвал пасічницького зїзду 1918 р. (в Київі) що до трьох рамок?

2) які вулики кращі: одностінні (нефутровані) двохстінні чи соломяні.

Для Західної України це питання теж має величезну вагу і нам бажано чути ваш голос і про те, що кажуть і роблять в тій справі українські і польські пасічники, щоб надалі виступити одностайно.

Позатим в ч. 12 „Пасічника" п. М. Волинський подає проєкт усталення пасічницької термінольоґії. Річ вправді не нова, але дотепер не було кому цим занятися.

Пасічницька Спілка в порозумінні з Краєвим Товариством „Сільський Господар" має намір скликати в цій справі осібну краєву пасічницьку анкету.

Щоби анкету як слід приготовити, звертаємося до всіх пасічників з усильним прошенням прислати на адресу „Пасічницької Спілки", Львів вул. Підвалля 9, відповіди на два перші питання відносно рамок і вуликів, при чім пояснюємо, що на пасічницькім зїзді у Київі в р. 1918 ухвалено

назва рамки	зовнішний вимір рамок ширина	висота
українська . .	300	435
дадана . . .	435	300
американська .	435	230

Що знова до пасічницької термінольоґії, то просимо прислати рівнож під адресою „Пасічницької Спілки" Львів, вул. Підвалля ч. 9, спис усіх в пасічництві уживаних слів, підкресливши або зазначивши слово найбільше і через пасічників найрадше уживане, примірoм:

вулик — улій, вулій, улик і т. п.
підкурач — димар, димокур і т. п.
медарка — млинок, центрифуґа, медогонка і т. п.

По зібранню і упорядкуванню цілого матеріялу, та в порозумінню з фільольоґічною Комісією тов. ім. Шевченка устатиться термін зїзду, на котрім предложиться відповідні внески.

Прохаємо всіх пасічників о як найскорше порозуміння в тій справі з „Пасічницькою Спілкою".

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ.

IДЕАЛЬНА ПАСТА до зубів **КРЕМ ПЕРЛОВИЙ** Ігнатович Львів. 956 51-?

КОНЦЕСІОНОВАНІ через Міністерство Курси крою, модельовання і шиття Олени Вархалуиної, вул. Кохановського 10. Курси для пань на власних матеріялах. Фаховим з правом видавання свідоцтв. Форми виконує після міри і журналів. 1337 4-10

НОВІ НОТИ. *В. Безкоровайний*: 1. „Затремтіли струни", сольоспів. 2. „Думка G-moll" — фортепян. 1354 3—5

ДЯК-дириґент, чесний, працьовитий, тверезий, з добрим голосом, глядає негайно посади. — М. Волощакевич, Ляшки завязані біля Крукенич. 1387 2—2

УКРАЇНСЬКИЙ НАДДНІПРЯНСЬКИЙ ТЕАТР ПІД ДИР. О. МІТКЕВИЧ прийме негайно до хору дві панночки альт і сопран, також одного тенора соліста. — Зголошення разом з фотографіями слати: Український Наддніпрянський Театр під дир. О. Міткевич, Єдліче — Адміністратору Карабіневичу. 1397 1-1

ПРОДАМ ПАРЦЕЛЮ негайно, більшу або меншу, дешево, в Станиславові при вул. Галицькій ч. 71. — Відомість на місці. 1393 1—1

ІНТЕЛІҐЕНТНА ЕМІҐРАНТКА з Великої України пошукує якогонебудь заняття, хоча би за маленьким винагородженням. Зголошення: Львів, Личаків 82/I п. А. Д. 1—1

ВПРАВНУ ПИСАРКУ на машинах українській і польській, володіючу перфектно українською, польською і німецькою мовою, знаючу добре стеноґрафію пошукує Кр. Молочарський Союз в Стрию. Зголошуватись тільки першорядні сили. 1391 1—6

ОГОЛОШЕННЯ.

За оголошення Редакція не відповідає.

Д-р Фелікс Ган Спеціяліст недуг леґінів, серця і жолудка **Львів, Городецька 46.** Телеф. 834 Пересвітлення Рентґеном. 1170 28-35

КОНЦ. ТОРГОВЕЛЬНІ КУРСИ Зофії Ґлюзіньскої. Львів, вул. Панська ч. 14. — приймає вписи на курси: а) Торговельні 5-місячні (місячне чесне 12 зол.), б) стенографії 2-міс. і 5-міс. (місячне чесне 4 зол.) і каліграфії, в) писання на машинах 6 тижн. і 5 міс. (чесне міс. 5 зол.), г) чужих мов 5 міс. (чесне міс. 4 зол.), д) товарознавства. Відділи мужеські і жіночі, передпол. і вечірні (для занятих спеціяльні вечірні курси від год. 7·30). Проспекти даром. Інформації і вписи щоденно від 12—1·30 і від 7—9 вечером. — Управа: Проф. д-р Иосиф Ґлюзіньскі. 1300 5—6

Курс крою

і моделювання суконь і білля (3 місячн.), в пополудневих годинах розпочинається 1-го лютого 1927. По курсі іспит і роздача свідоцтв. Близші пояснення устно або письм. від 8—1 і 3—6 год. поп. в канцелярії Жіночої спілки пром. „ТРУД", Львів, Ринок 1395 ч. 39. (вл. дім). 1—3

Дня 5. лютого 1927 о год. 18. відбудуться

Загальні Збори

Товариства „ТОПАС", спілки з обмеженою порукою у Львові у власнім льокалі зі слідуючим денним порядком:

1) Відчитання протоколу з попередних Заг. Зборів. 2) Касовий звіт. 3) Евентуалія.

За Управу „Топас":
Інж. Роман Шехович.

Звичайні Загальні Збори

Українського Технічного Товариства відбудуться в неділю, дня 13. лютого ц. р. о год. 10. в льокалі Товариства, Ринок ч. 10. II. поверх. — Будуть обговорюватися важні справи. Просимо о численну участь членів з провінції. — Головний Виділ: Інж. Павло Дурбак, голова; Інж. Альбін Барщівський, секретар. 1393 1-1

Подяка.

Дня 25. грудня 1926 покликав Всевишній до вічного життя по довгих і тяжких терпіннях нашого Найдорожчого Отця і Діда **Александра Баранського,** дозволивши Йому прожити 80 літ. В тім тяжкім смутку і горю була для нас відрадою і покріпленням ласкава участь у похоронних обрядах і заупокійних богослуженнях Вир. Духовенства, Свояків, Приятелів і Знайомих і обявлене нам сердечне співчуття. Прибиті важким ударом судьби, не маємо спромоги лично висловити вам найглибшу і найщирішу подяку всім тим, що розраджували Покійного в часі тяжкої недуги та супроводили на місце вічного спочинку. Тимто складаємо передовсім найглибшу подяку И. Е. ВПреосв. Митрополитові А. гр. Шептицькому за ласкаві особисті відвідини Покійного в часі недуги й уділення архієрейського благословення, а ВПр. о. Ігуменові д-рові Т. Галущинському ЧСВВ. за послідну релігійну потіху. Далі складаємо найщирішу подяку Впр. Духовенству за відслужения численних парастасів, панахид і заупокійних Служб Божих та за супровід похоронного походу на личаківське кладовище, а іменно Впр. о. Мітратові И. Базюкові, о. Ігуменові Климентієві гр. Шептицькому, оо. Крилошанам В. Томовичеві, Т. Бобикевичеві, В. Громницькому з Тернополя, Б. Корду[illegible] з Бережан, В. Лициякові і Л. Лужницькому, о. Ректорові д-рові И. Сліпому, оо. Совітникам А. Стефановичеві, Е. Громницькому, Д. Лопатинському, що присвятив Покійному трогаюче слово над гробницею, д-рові С. Кархутові, Ю. Дзеровичеві, о. дек. І. Глинському з Буцнева, В. Цебровському з Кут к. Ожидова, І. Рудовичеві, В. Садовському, Г. Гірнякові з Винник, Н. Кишакевичеві, Д. Дуткевичеві, І. Туркевичеві, д-рові Г. Костельникові, Е. Бачинському, М. Галянтові, І. Адамові з Романа і Г. Плакиді зі Стар. Скалата, Всч. оо. д-рові Я. Левицькому, В. Лончині, оо. проф. С. Шпитковському і С. Білинському з Жовкви, О. Горчинському, І. Лучинському Ч. С. В. В., І. Новосадови, А. Каштанюкови, С. Василеву, Хоминови, Д. Семчишинови, Яцейкови і прочим, котрих імен ми не могли розвідати. Сердечно дякуємо ВП. проф. д-рови Вінкентієви Чернецкому, д-рови М. Паньчишинови, проф. д-рови Ст. Балеєви і д-рови Ю. Дракови за їхню повну посвяти й безкористну лікарську опіку й піддержування до останка сил Покійного в тяжкій і безвихідній недузі. Сердечну подяку складаємо ВП. п. Президентові Ю. Романчукови й радн. І. Громницькому, ВПр. о. крил. Л. Лужницькому, о. сов. А. Стефановичеви й о. ректорови д-рови Сліпому, ВП. відпоручникам фільоз. Секції Наук. Т-ва ім. Шевченка радн. І. Кокорудзови, дир. д-рови О. Макарушці й дир. д-рови І. Свенціцкому та ВП. Паньству радн. Д. Глібовицьким за відвідини й розраду Покійного в тяжкій недузі. Глибоку подяку висловлюємо Хв. Виділови Наукового Товариства ім. Шевченка, фільольоґічній Секції, археоґрафічній і язиковій Комісії та Головному Виділови Товариства „Просвіта" за вшанування памяти Покійного посмертними оповістками й зложенням вінців на домовину, а Вп. дир. д-рові О. Макарушці, відпоручникові Наук. Т-ва ім. Шевченка й д-рові Ревюкові, відпоручникові Т-ва „Просвіта" за теплі слова признання для заслуг Покійного, виголошені над домовиною. Вп. дир. радн. І. Кокорудзові і дир. Вербицькому, Учительським Зборам і Молодіжи обидвох заведень укр. інської академ. гімназії, Вп. о. дир. Ю. Дзеровичеві, Учит. Зборові й Молодіжи III. держ. учит. семинарії, Виділови Музичного Т-ва ім. М. Лисенка, Учит. Зборові й елєвам Висш. Музичного Інститута, Вп. дир. В. Адріяновичеві, Учит. Зборові й Молодіжи дівочої учит. семинарії й дівочої гуманіст. гімназії УПТ. та відпоручникам Пластового Уладу дякуємо широсердечно за участь у похоронах і хорові учениць-семинаристок за прегарний спів при винесенню домовини, хоровій Т-ва „Львівський Боян" скріпленому голосами молодіжи академ. гімназії складаємо сердешну подяку за зворушуюче відспівання під управою Вп. Льва Туркевича прощальної пісні „Тихий вітер", хорові Львівського Співацького Гуртка під управою Вп. радн. Т. Купчинського за участь у панахиді й супровід похоронного походу чудовим співом на личаківське кладовище, хорам українських Богословів і Сирітського Захисту за трогаючий спів в [illegible] сі панахид і заупок. Служби Божої, [illegible] Братству церкви Успенія Пресв. Діви Марії за участь у похороннім поході. Зокрема складаємо зі щирого серця подяку Вп. п. М. Гомиковій за ласкавий [illegible] домом в часі похоронів, Вп. Другам [illegible] кійного і Паньству Олександрові й Ол[illegible] Кулачковським у Відні, що зволили [illegible] скаво занятися уладженням заупокійного богослуження, Впр. о. крил. д-рові М. Горникевичеві, пароховії церкви св. Варвари за зворушуюче до сліз заупокійне слово, а віденській українській Громаді за численну участь у богослуженю. Всім установам, краєвим і заграничним, Академіям Наук і Науковим Товариствам, а також Своякам, Приятелям і Знакомим Покійного, що лично чи письменно старалися нам у нашім страшнім положенню і важкім смутку подати успокоєння, розради і пільгу, висловлюємо з глибини серця найщирійше „Спаси Біг"!

У Львові, в січні 1927.

Богдан, Роман, Василь і Александер сини, *Ольга Бачинська і Наталія* [illegible] *кова* доньки, *Стефанія і Наталія Баранські* синові, *Володимир Бачинський, Іван* [illegible] *Евстахій Савчук* зяті, *Стефан, Марія, Наталія і Маркіян Баранські, Александер і Евгенія* [illegible] *чинська*, внуки.